

Dünya Gazetesi > Ekonomi

Şimşek: İslami finansın büyümesi ekonomik direnç için şart

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, küresel ekonomide artan belirsizlikler ve sermaye akışlarındaki değişime dikkat çekerek, ekonomilerin şoklara karşı daha dirençli hale gelmesi için İslami finansın büyümesinin önem taşıdığını söyledi. Türkiye'nin İslami finans varlıklarında 9'uncu sırada yer aldığını belirten Şimşek, hedeflerinin ilk 5 ülke arasına girmek olduğunu vurguladı.

🕒 04 Haziran 2026 17:48 🔄 04 Haziran 2026 17:56

Şimşek, "İslami finans olarak hala gideceğimiz ciddi bir yol var, kat etmemiz gereken bir yol var. Bu da birçok ülke için önemli fırsatlar teşkil ediyor, Türkiye de bunlardan bir tanesi. İslami finans varlıklarına baktığımızda İran'ın bu anlamda önde geldiğini görüyoruz, Türkiye'nin ise 9. sırada geldiğini görüyoruz. İlk 5'te, bu sıralamada ilk 5'te olmayı çok isteriz" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, dün başlayan 3'üncü Küresel İslami Ekonomi Zirvesi'nin bugün ki oturumuna katıldı. İstanbul Finans Merkezi'nde (İFM) gerçekleştirilen zirvenin bugün ki oturumunda 'sermayenin küresel vizyonu', 'kapsayıcı refah' ve 'sürdürülebilir kalkınma' modelleri masaya yatırıldı. Oturum Kuran-ı Kerim tilavetiyle başladı.

"Ülkelerin kendine yakın bölgelerden temin etme yaklaşımlarını görüyoruz"

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, zirvede yaptığı konuşmada, "Gelişmekte olan ekonomilere, gelişmekte olan piyasalara baktığımızda bunların dış doğrudan yatırımlardan aldığı payın azaldığını görüyoruz. Son 3 yılda bu oranın yüzde 67'den yüzde 54'e düştüğünü görüyoruz; gelişmekte olan piyasaların dış doğrudan yatırımlardan aldığı pay.

Bu aslında geçici bir trend olarak değil, yapısal bir trend olarak karşımıza çıkıyor. Sermayenin büyük bir kısmı tabii ki Batı'da konumlanmakta ve çeşitli jeoekonomik parçalanma etkilerini görüyoruz. Ülkelerin kendine yakın bölgelerden temin etme yaklaşımlarını görüyoruz, 'friend-shoring' dediğimiz, 'near-shoring' dediğimiz. Bunlar sermaye akışlarına da etki etmekte. Bu meyanda korumacılığın da arttığını görüyoruz.

Geleneksel olarak ticaretin ötesinde korumacılık yaklaşımlarının arttığını görüyoruz ve yine aynı şekilde tedarik zincirinde de 'near-shoring' dediğimiz yakından temin etme yaklaşımlarının arttığını görüyoruz. Bu anlamda baktığımızda Müslüman ülkelerin de ekseriya içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelere, bu sermaye akışlarının gelişmekte olan ülkelere yeteri kadar akmayacağını söyleyebiliriz, bu ülkelerin kalkınmasını sağlamak için böyle bir ortam içinde" dedi.

"İslami finans reel sektörle, reel ekonomiyle doğrudan ilişkili"

"Elimizdeki imkanları en iyi şekilde kullanmak ve kalkınma önceliklerimiz kapsamında sermayemizi yeniden bağlantılı hale getirmek buradaki vizyonumuz olmalı" diyen Şimşek, "Portföy sermaye akışlarına baktığımızda bunların çok döngüsel olduğunu ve kısa vadeli kazançlar peşinde koştuklarını görüyoruz.

Bu portföy sermaye akışları kalkınma odaklı değil. Ve yine aynı şekilde finans, gittikçe daha fazla reel sektörden ayrılmış, kopmuş halde karşımıza çıkıyor. Şu anda yatırım anlamında gördüğümüz büyüme birkaç sektör ve birkaç ülke içinde özellikle yoğunlaşmış durumda. Sektörlerden bahsederken bu sektörler öncelikle veri merkezleri ve yapay zeka sektörü. Ve yine ülkelere baktığımızda da bu akışların, yatırım akışlarının olduğu ülkelere baktığımızda da genelde bunların gelişmiş ülkeler ve bunların arasındaki akışlar olduğunu görüyoruz.

Bu da bizler gibi gelişmekte olan ülkeler ve genel olarak Müslüman ülkeler için bir sıkıntı teşkil ediyor. Bildiğiniz üzere İslami finans reel sektörle, reel ekonomiyle doğrudan ilişkili. İslami finansa her maddi finansal işlem gerçek bir varlıkla güvence altına alınmış şekilde karşımıza çıkıyor. Bizim de ihtiyacımız olan şeylerden birisi bu. Aynı şekilde ilgili taraflar tarafından İslami finans yaklaşımında risk ve kazanç paylaşıyor" ifadelerini kullandı.

"İslami finans olarak hala gideceğimiz ciddi bir yol var, kat etmemiz gereken bir yol var"

Petrol üreten ülkelere bakıldığında petrolden dolayı ciddi bir ihracat fazlası olduğunun ve genelde gelişmekte olan ülkelere ürünlerin ihraç edildiğini belirten Şimşek, şunları kaydetti:

"Bu anlamda elde edilen sermayenin bölgesel olarak kullanılması da önemli. Bu anlamda önemli, olumlu işaretler görüyoruz. Örneğin Suudi Arabistan gibi ülkeler yine ihracat fazlasından elde ettikleri gelirin önemli bir kısmını yerel olarak yatırım yapıyorlar. Bunun yanı sıra İslami finans varlıkları açısından da ölçeklendirmeyi daha iyi yapmamız gerekiyor.

Burada sol tarafta İslami finans varlıklarını görüyorsunuz, nominal olarak ABD doları cinsinden 2000 yılından beri 48,5 kat artmış. Bu kötü bir performans değil. Tam tersine çok etkileyici bir performans ve cesaretlendirici bir performans hepimiz için. Ancak küresel finans kurumları tarafından yönetilen küresel finansal varlıklara baktığımızda, bunun 6 katına çıktığını görüyoruz 2000 yılından beri. İslami finans olarak hala gideceğimiz ciddi bir yol var, kat etmemiz gereken bir yol var.

Bu da birçok ülke için önemli fırsatlar teşkil ediyor, Türkiye de bunlardan bir tanesi. İslami finans varlıklarına baktığımızda İran'ın bu anlamda önde geldiğini görüyoruz, Türkiye'nin ise 9. sırada geldiğini görüyoruz. İlk 5'te, bu sıralamada ilk 5'te olmayı çok isteriz. Bunu başarmak için de ödevimizi iyi yapmamız, dersimize iyi çalışmamız gerekiyor. Bu anlamda bu sektörün daha hızlı büyümesi için neler yapmamız gerekir? Ekonomimizi, ekonomilerimizi daha dirençli hale getirmek için neler yapabiliriz?

Şunu unutmayalım, her zaman şoklar içinde olan bir dünya içinde yaşamaktayız. Her yerde çatışma ortamı var. Bu anlamda dirençli olmamız, ekonomimizin dirençli olması ve çeşitli tamponlara sahip olması gerekiyor. Bu da İslami finansmana daha çok eğilmemiz gerektiğini bize gösteriyor. Ürünlere baktığımızda, ürün çeşitliliğini sağlamamız gerekiyor yatırımcıları daha fazla çekebilmek için, rekabet edebilmek için. Konvansiyonel finansman açısından da baktığımızda daha fazla ürün sunabilmeli, ürün çeşitliliğini sağlamalıyız.

Bu da sektörlerin daha yenilikçi ve inovatif olmasını gerektiriyor. Aynı şekilde likiditeyi arttırmamız önemli. Türkiye'de Merkez Bankası bu enstrümanlar dahilinde de bu alanda çalışmakta. Liderlik konusunda da sürdürülebilirlik çok önemli. Aynı şekilde Türkiye'nin COP31'i de düzenleyeceğini biliyorsunuz. Sürdürülebilirliğe odaklanmak, yeşil dönüşüme odaklanmak Türkiye gibi ülkeler için bir ideolojik ön yargı mevzusu değil, tam tersine bir gereklilik."

Kaynak:İhlas Haber Ajansı - İHA

Source: <https://www.dunya.com/ekonomi/simsek-islami-finansin-buyumesi-ekonomik-direnc-icin-sart-haberi-827390>